Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 6. studenoga 2026.
(OR. en)

15388/26

Međuinstitucijski predmet:
2025/0580 (CNS)

FISC 391
ECOFIN 1417
MI 1128
SAN 764
UD 318

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Vijeće
Predmet:	Nacrt direktive vijeća o strukturi i stopama trošarine koje se primjenjuju na sirovi duhan, prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima (preinaka) – općí pristup

Za delegacije se u prilogu nalazi kompromisni tekst predsjedništva.

Nacrt

DIREKTIVE VIJEĆA

o strukturi i stopama trošarine koje se primjenjuju na sirovi duhan, prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima (preinaka)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 113.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora, u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Potreban je veći broj izmjena Direktive Vijeća 2011/64/EU[1]. Radi jasnoće tu bi direktivu trebalo preinačiti.

(2) Od donošenja Direktive 2011/64/EU tržište duhana znatno se promijenilo. Na tržište su stavljeni novi proizvodi koji služe kao nadomjesci za prerađeni duhan i sadrže duhan ili nikotin. Države članice zbog toga su uvele različite nacionalne mjere u pogledu tih nadomjestaka kojima se narušava tržišno natjecanje i podriva pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. U interesu ujednačenog i pravednog oporezivanja ti nadomjesci trebali bi podlijegati usklađenoj strukturi trošarine i usklađenim minimalnim trošarinama u Uniji. Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje pravo država članica da zabrane određenu kategoriju duhanskih ili srodnih proizvoda u skladu s člankom 24. stavkom 3. Direktive 2014/40/EU[2].

(2a) U skladu s člankom 17. te direktive zabranjeno je stavljanje na tržište duhana za oralnu potrošnju kako je definiran u članku 2. stavku 8. te direktive. Člankom 151. Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske, u vezi s njegovim Prilogom XV. dijelom X., Švedskoj se odobrava odstupanje od te zabrane i predviđa se da Švedska treba poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurala da se duhan za oralnu potrošnju ne stavlja na tržište drugih država članica.

---

1 Direktiva Vijeća 2011/64/EU od 21. lipnja 2011. o strukturi i stopama trošarine koje se primjenjuju na prerađeni duhan (SL L 176, 5.7.2011., str. 24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/64/oj)

2 Direktiva 2014/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o usklađivanju zakona i drugih propisa država članica o proizvodnji, predstavljanju i prodaji duhanskih i srodnih proizvoda i o stavljanju izvan snage Direktive 2001/37/EZ (SL L 127, 29.4.2014., ELI:http://data.europa.eu/eli/dir/2014/40/oj).

(3) Potrebno je osigurati da se poreznim zakonodavstvom Unije o duhanskim i duhanu srodnim proizvodima i dalje jamči uredno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, a istodobno i visok stupanj zaštite zdravlja ljudi, kako je propisano člankom 168. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, vodeći računa o tome da duhanski i duhanu srodni proizvodi mogu ozbiljno naštetiti zdravlju, da je u Europskom planu za borbu protiv raka[3] utvrđen cilj da se Europa oslobodi duhana te da je Unija stranka Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom. Kako bi se postigao taj dvostruki cilj, Unija i države članice trebale bi pojačati svoje napore u borbi protiv nezakonite trgovine duhanom, a posebno nezakonitog uvoza duhanskih i duhanu srodnih proizvoda iz trećih zemalja[4]. Novi proizvodi (tekućine za elektroničke cigarete, ostali prerađeni duhan, nikotinske vrećice i drugi nikotinski proizvodi) sve su popularniji, posebno među mladima. Osim inherentnog rizika koji ti proizvodi predstavljaju za javno zdravlje, oni također mogu navesti potrošače na konvencionalno pušenje.

(4) Jedan od ciljeva Ugovora o Europskoj uniji jest zadržati gospodarsku uniju, čija su obilježja slična obilježjima domaćega tržišta na kojemu postoji zdravo tržišno natjecanje. Kad je riječ o prerađenom duhanu i proizvodima srodnim duhanskim proizvodima, za postizanje tog cilja pretpostavka je da se primjenom u državama članicama poreza koji utječu na potrošnju proizvoda u relevantnom sektoru ne narušavaju uvjeti tržišnog natjecanja i ne sprečava njihovo slobodno kretanje unutar Unije.

(5) Za potrebe ove Direktive trebalo bi definirati prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima ne dovodeći u pitanje definicije takvih proizvoda za potrebe reguliranja njihove proizvodnje, predstavljanja i prodaje unutar Unije.

---

[3] Europski plan za borbu protiv raka, COM(2021) 44 final.

[4] Kad je riječ o Cipru, „zelena crta razgraničenja” u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 866/2004 od 29. travnja 2004. o režimu prema članku 2. Protokola br. 10 uz Akt o pristupanju (ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/866/2015-08-31) .

(6) Trebalo bi definirati različite vrste prerađenog duhana i proizvoda srodnih duhanskim proizvodima, koji imaju različita obilježja i različite načine uporabe.

(7) Smotuljci duhana koje je moguće pušiti kao takve nakon jednostavnog postupka trebalo bi smatrati cigaretama za potrebe ujednačenog oporezivanja tih proizvoda.

(8) Trebalo bi unijeti razliku između sitno rezanog duhana za savijanje cigareta, ostalog duhana za pušenje, duhana za vodenu lulu i grijanih duhanskih proizvoda kako bi se poboljšali pravna sigurnost i borba protiv prijevara.

(9) U interesu ujednačenog i poštenog oporezivanja, trebalo bi utvrditi definicije cigareta, cigara, cigarilosa, sitno rezanog duhana za savijanje cigareta, duhana za pušenje, duhana za vodenu lulu i grijanih duhanskih proizvoda kako bi se uvažilo da se sa smotuljcima duhana na koje se zbog njihove duljine može gledati kao na dvije ili više cigareta postupa kao s dvjema cigaretama ili više njih. Međutim, s cigarama i cigarilosima koji su, osobito zbog papirnatog omota, vizualno slični cigaretama, trebalo bi postupati kao s cigaretama. S duhanom za pušenje, koji je po mnogim obilježjima sličan sitno rezanom duhanu za savijanje cigareta, postupa se kao sa sitno rezanim duhanom. S duhanom koji se može upotrebljavati za vodenu lulu postupa se kao s duhanom za vodenu lulu. Duhan koji se zagrijava ili na drugi način aktivira kemijskom reakcijom i namijenjen je za udisanje bez izgaranja smatra se grijanim duhanskim proizvodom. S ostalim duhanom pripremljenim i namijenjenim za ljudsku potrošnju postupa se kao s ostalim prerađenim duhanom. Osim toga, trebalo bi jasno definirati duhanske otpatke.

(9.a) Kako bi se osiguralo ujednačeno i učinkovito oporezivanje, duhanske proizvode trebalo bi najprije razvrstati u točno određenu i najprikladniju kategoriju kako je utvrđeno u ovoj Direktivi. U slučajevima u kojima postoji stvarna i znatna nesigurnost u pogledu odgovarajuće porezne kategorije za proizvod zbog toga što je na osnovi objektivnih značajki i uobičajene upotrebe taj proizvod obuhvaćen definicijom više od jedne kategorije, države članice trebale bi primjenjivati mehanizam za rješavanje sporova iz ove Direktive. Taj bi se mehanizam trebao primjenjivati samo ako država članica opravdano nije u mogućnosti utvrditi jedinstvenu i najprikladniju kategoriju za oporezivanje.

(10) Proizvodi srodni duhanskim proizvodima često su nadomjesci proizvodima od prerađenog duhana jer se njima omogućava unos nikotina u ljudsko tijelo. U interesu ujednačenog i poštenog oporezivanja, trebalo bi definirati tekućine za e-cigarete, nikotinske vrećice i druge nikotinske proizvode.

(11) Proizvođača bi trebalo definirati kao fizičku ili pravnu osobu koja stvarno priprema prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima ili naručuje osmišljavanje ili proizvodnju takvog proizvoda, te takav proizvod stavlja na tržište pod svojim imenom ili žigom.

(12) Radi urednog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, trebalo bi utvrditi minimalne trošarine za sve kategorije prerađenog duhana i proizvoda srodnih duhanskim proizvodima. Za svaku kategoriju duhanskih i duhanu srodnih proizvoda trebalo bi utvrditi različite minimalne trošarine kako bi se uvažile razlike u obilježjima proizvoda i načinu njihove uporabe.

(13) Kako bi se izbjeglo njezino zastarijevanje protekom vremena, stopu Unije koja se upotrebljava za određivanje minimalne trošarine za svaku kategoriju proizvoda trebalo bi ažurirati svake tri godine na temelju promjena Unijina harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena kako ga objavljuje Eurostat. Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Direktive, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Vijeću koje bi trebalo odlučiti o takvom ažuriranju. Dodjela takvih provedbenih ovlasti Vijeću odraz je nadležnosti Vijeća na temelju članka 113. UFEU-a i njome se uvažava politički osjetljiva priroda indeksacije.

(14) Kako bi se osigurala uravnotežena raspodjela učinka minimalnih trošarina među državama članicama, ovom se Direktivom uvode dva alternativna mehanizma za prilagodbu minimalnih stopa trošarine. Države članice mogu odlučiti na nacionalnoj razini prilagoditi stope Unije koje se upotrebljavaju za određivanje minimalne trošarine za svaku kategoriju s pomoću indeksa razine cijena svake države članice, koji objavljuje Eurostat (skup podataka PRC_PPP_IND), kako bi se u obzir uzelo njihovo gospodarsko stanje. Kao drugu mogućnost, države članice mogu odlučiti na nacionalnoj razini prilagoditi stope Unije koje se upotrebljavaju za određivanje minimalne trošarine za svaku kategoriju putem primjene fiksne prilagodbe naviše od najmanje 3 %. Države članice trebale bi obavijestiti Komisiju o odabranoj opciji za prilagodbu minimalnih trošarina na nacionalnoj razini. Takva bi se prilagodba trebala revidirati svake tri godine.

(14.a) Nekoliko bi država članica, uključujući Bugarsku, Grčku, Španjolsku, Hrvatsku, Italiju, Cipar, Luksemburg, Portugal, Rumunjsku i Sloveniju, radi usklađivanja s odredbama ove Direktive, od 1. siječnja 2025. svoje nacionalne stope trošarine za cigarete trebale povećati u prosjeku za više od 2,35 % godišnje. U takvim bi slučajevima državama članicama trebalo omogućiti, nakon slanja obavijesti Komisiji, dodatna prijelazna razdoblja za neometanu prilagodbu razinama ukupne trošarine.

(14.b) Države članice koje ispunjavaju uvjete za dodatna prijelazna razdoblja za cigarete ispunjavaju uvjete i za dodatna prijelazna razdoblja za sitno rezani duhan za savijanje cigareta kako bi se neometano prilagodile razinama ukupne trošarine.

(15) Struktura trošarine na cigarete trebala bi pored posebne komponente izračunane po jedinici proizvoda uključivati i razmjernu komponentu temeljenu na maloprodajnoj cijeni, uključujući sve poreze. Porez na promet cigaretama ima isti učinak kao trošarina *ad valorem* te bi o toj činjenici trebalo voditi računa pri utvrđivanju omjera između posebne komponente trošarine i ukupnog poreznog opterećenja.

(16) Ne dovodeći u pitanje kombiniranu poreznu strukturu i najveći postotak posebne komponente ukupnog poreznog opterećenja, države članice trebale bi biti u stanju ubirati posebnu ili minimalnu trošarinu na cigarete kako bi se osigurala primjena barem određene minimalne razine poreza u čitavoj Uniji.

(17) Kad je riječ o cigaretama, trebalo bi osigurati neutralne uvjete tržišnog natjecanja za proizvođače, smanjiti podjelu tržišta duhana i istaknuti ciljeve u području zdravlja. Stoga bi se minimalni zahtjev u vezi s cijenom trebao odnositi na ponderiranu prosječnu maloprodajnu cijenu, dok bi se najniži novčani iznos trebao primjenjivati na sve cigarete. Zbog istih razloga ponderirana prosječna maloprodajna cijena trebala bi služiti i kao referenca za mjerenje značaja određene trošarine u okviru ukupnog poreznog opterećenja.

(17.a) Kad je riječ o posebnom slučaju Mađarske, gdje je na osnovi postojećeg nacionalnog zakonodavstva maloprodajna cijena cigareta povezana s obveznom minimalnom maloprodajnom maržom, trebalo bi dopustiti nižu razinu radi usklađivanja s minimalnim zahtjevom povezanim s cijenom, jer obvezna maloprodajna marža dovodi do znatnog automatskog povećanja referentne osnove u odnosu na koju se mjeri usklađenost s minimalnim zahtjevom povezanim s cijenom.

(18) Određeni stupanj konvergencije razine oporezivanja pomogao bi osigurati visoku razinu zaštite zdravlja ljudi. Stopa oporezivanja glavni je čimbenik u cijeni duhanskih i srodnih proizvoda, što pak utječe na potrošačke navike. Prijevare i krijumčarenje negativno utječu na razine cijena oblikovane na temelju poreza, posebno cigareta i sitno rezanog duhana za savijanje cigareta te tako ugrožavaju postizanje ciljeva kontrole duhana i zaštite zdravlja.

(19) S obzirom na specifično strukturno uvjetovano društveno i gospodarsko stanje Portugalu bi trebalo dati mogućnost da primjenjuje smanjenu stopu trošarine za cigarete koje proizvode mali proizvođači i koje se konzumiraju u njegovim najudaljenijim regijama, Azorima i Madeiri.

(20) Kad je riječ o drugim proizvodima koji nisu cigarete, trebalo bi uspostaviti ujednačeni razrez poreza za sve proizvode koji pripadaju istoj skupini proizvoda od prerađenog duhana ili proizvoda srodnih duhanskim proizvodima. Utvrđivanje ukupne minimalne trošarine izražene kao postotak ili kao iznos po kilogramu ili za određeni broj komada ili kao iznos po mililitru najprimjerenije je rješenje za funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

(21) Kako bi se obuhvatila raznovrsnost sadašnjih oblika grijanih duhanskih proizvoda i predvidjeli budući oblici, utvrđivanje ukupne minimalne trošarine izražene kao postotak ili kao iznos po kilogramu ili za određeni broj komada najprimjerenije je rješenje za funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

(22) kad je riječ o cijenama i razinama oporezivanja, osobito cigareta kao daleko najveće kategorije duhanskih proizvoda te sitno rezanog duhana za savijanje cigareta, još uvijek postoje značajne razlike među državama članicama koje mogu narušiti funkcioniranje zajedničkoga tržišta. Određeni stupanj konvergencije među razinama oporezivanja koje se primjenjuju u državama članicama pomogao bi smanjenju prijevara i krijumčarenja unutar Unije.

(23) Kad je riječ o sitno rezanom duhanu za savijanje cigareta, najmanji zahtjev Unije u vezi s cijenom trebalo bi izraziti tako da se postignu učinci slični onima u području cigareta, a kao referentnu točku trebalo bi uzeti ponderiranu prosječnu maloprodajnu cijenu.

(24) Minimalnu trošarinu za sitno rezani duhan za savijanje cigareta trebalo bi približiti minimalnoj trošarini koja se primjenjuje na cigarete kako bi se bolje uzeo u obzir stupanj konkurentnosti koji postoji između tih dvaju proizvoda, što je vidljivo iz zabilježenih obrazaca potrošnje, kao i njihova jednako značajna štetnost. Slično tome, trebalo bi povećati minimalne trošarine za cigare, cigarilose i ostali duhan za pušenje kako bi se smanjila razlika u odnosu na stopu trošarine za cigarete te postigla postupna konvergencija među proizvodima i smanjio rizik da se jedan proizvoda nadomjesti drugim. Osim toga, državama članicama trebalo bi dopustiti da odrede različitu minimalnu trošarinu za cigare i cigarilose kako bi se uzele u obzir posebne značajke njihovih tržišta.

(25) Kad je riječ o duhanu za vodenu lulu, državama članicama trebalo bi dopustiti da odrede nižu minimalnu trošarinu od one za ostali duhan za pušenje kako bi se uzele u obzir posebne značajke tržišta duhana za vodene lule.

(26) Kako bi postojali neutralni uvjeti tržišnog natjecanja u duhanskom sektoru, potrebno je utvrditi i minimalne razine poreza za duhan za vodene lule, grijane duhanske proizvode i ostali prerađeni duhan. Iz istog razloga trebalo bi utvrditi i minimalnu razinu poreza za proizvode srodne duhanskim proizvodima koji se iz fiskalne perspektive mogu smatrati zamjenom za duhanske proizvode.

(27) Tekućine za elektroničke cigarete, neovisno o tome sadrže li nikotin ili ne, trebale bi podlijegati minimalnoj trošarini kako bi se izbjeglo sve dodatno administrativno opterećenje i spriječilo izbjegavanje plaćanja poreza s pomoću mješavina iz kućne radinosti.

(28) Usklađivanje strukture trošarina mora dovesti do toga da se zbog učinaka naplate poreza ne narušava tržišno natjecanje među različitim kategorijama prerađenog duhana i proizvoda srodnih duhanskim proizvodima koji spadaju u istu skupinu te da se stoga otvore nacionalna tržišta država članica.

(29) S obzirom na različite stope trošarine koje se primjenjuju u državama članicama, trebala bi se utvrditi prijelazna razdoblja kako bi se državama članicama omogućilo da se neometano prilagode razinama ukupne trošarine, vodeći računa o nacionalnim posebnostima, te da se na taj način ograniče moguće popratne posljedice.

(30) Kako bi se spriječilo preusmjeravanje sirovog duhana u nezakonitu proizvodnju i posljedična utaja poreza, sirovi duhan trebao bi podlijegati minimalnoj trošarini. Stoga je potrebno definirati pojam sirovi duhan. Utvrđivanje nulte minimalne stope trošarine za sirovi duhan razmjerno je s ciljem suzbijanja utaje poreza i poreznih prijevara te izbjegavanja dvostrukog oporezivanja.

(31) Prijeke potrebe tržišnog natjecanja podrazumijevaju sustav sa slobodno oblikovanim cijenama za sve skupine prerađenog duhana i proizvoda srodnih duhanskim proizvodima. Stoga bi proizvođačima, njihovim predstavnicima ili ovlaštenim zastupnicima u Uniji trebalo omogućiti da slobodno utvrđuju najvišu maloprodajnu cijenu za svaku od država članica u kojoj se dotični proizvodi trebaju pustiti u potrošnju.

(32) Državama članicama trebalo bi dopustiti da odobravaju izuzeća od trošarine ili vrše povrat trošarine za sirovi duhan, kao i određene vrste prerađenog duhana i proizvoda srodnih duhanskim proizvodima, ovisno o njihovoj uporabi.

(33) Kako bi se ocijenilo funkcioniranje ove Direktive, Komisija bi trebala Europskom parlamentu i Vijeću redovito podnositi izvješća o primjeni ove Direktive i u njima posebno razmatrati razine oporezivanja s obzirom na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, javno zdravlje, stvarnu vrijednost stopa trošarine i razlike između dospjelih i naplaćenih prihoda od trošarine.

(34) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu obveze država članica da dostave informacije, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za utvrđivanje popisa statističkih podataka koje države članice trebaju dostaviti, a koji su potrebni za izvješće Komisije o primjeni ove Direktive. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća[5].

[5] Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(35) Komisija bi trebala preispitati ovu Direktivu uzimajući u obzir buduću reviziju Direktive 2014/40/EU (Direktiva o duhanskim proizvodima).

(36) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenu u usporedbi s prijašnjim direktivama. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz prijašnjih direktiva.

(37) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i datumâ početka primjene direktiva, koji su navedeni u dijelu B Priloga I. Direktivi 2011/64/EU,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE 1.

PREDMET

Članak 1.

1. Ovom se Direktivom utvrđuju opća načela za usklađivanje strukture i stopa trošarine koju države članice primjenjuju na sirovi duhan, prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima.

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na duhan za oralnu potrošnju iz Priloga XV. Dijela X. stavka (a) Akta o pristupanju Austrije, Finske i Švedske.

POGLAVLJE 2.

DEFINICIJE

Članak 2.

1. Za potrebe ove Direktive „prerađeni duhan” znači:

   (a) cigarete;

   (b) cigare i cigarilosi;

   (c) duhan za pušenje:

      (i) sitno rezani duhan za savijanje cigareta;

      (ii) ostali duhan za pušenje;

(d) duhan za vodenu lulu;

(e) grijani duhanski proizvodi;

(f) ostali prerađeni duhan.

2. Za potrebe ove Direktive „proizvodi srodni duhanskim proizvodima” znači:

(a) tekućine za e-cigarete;

(b) nikotinske vrećice;

(c) ostali nikotinski proizvodi.

3. Za potrebe ove Direktive „sirovi duhan” znači svi oblici ubranog duhana koji nisu prerađeni duhan.

4. Za potrebe ove Direktive „nikotin” znači svi oblici nikotina, uključujući sintetički nikotin i njemu analogne tvari.

5. Proizvodi koji ne sadrže duhan i koji se upotrebljavaju isključivo u medicinske svrhe ne smatraju se proizvodima od prerađenog duhana ili proizvodima srodnim duhanskim proizvodima.

6. Neovisno o postojećim odredbama Unije, definicijama iz članaka od 3. do 10. ne dovodi se u pitanje izbor sustava ili razina oporezivanja koja se primjenjuje na različite skupine proizvoda iz ove Direktive.

Članak 3.

1. Za potrebe ove Direktive „cigarete” znači:

   (a) smotuljci duhana koji se postupkom izgaranja mogu pušiti kao takvi, a nisu ni cigare ni cigarilosi;

   (b) smotuljci duhana koji se jednostavnim neindustrijskim postupkom umeću u papirnati omot za cigarete; ili

   (c) smotuljci duhana koji se jednostavnim neindustrijskim postupkom umataju u cigaretni papir.

2. Za potrebe ove Direktive „smotuljak duhana” znači dvije cigarete ako je, isključujući filtar ili usnik, smotuljak duhana dulji od 8 cm, ali nije dulji od 11 cm; tri cigarete ako je, isključujući filtar ili usnik, dulji od 11 cm, ali nije dulji od 14 cm, i tako dalje.

3. Proizvodi koji u cijelosti ili djelomično sadrže tvari koje nisu duhan, ali su obuhvaćeni definicijom iz stavka 1., smatraju se cigaretama.

Članak 4.

1. Za potrebe ove Direktive „cigare” ili „cigarilosi”, ako ih se se s obzirom na njihova svojstva i uobičajena očekivanja potrošača postupkom izgaranja može pušiti kao takve, znači sljedeće:

   (a) smotuljci duhana s vanjskim omotom od prirodnog duhana koji u cijelosti pokriva proizvod, uključujući, prema potrebi, filtar, ali bez dodatnog sloja koji djelomično pokriva vanjski omot; kad je riječ o cigarama s usnikom, vanjski omot ne smije prekrivati usnik;

(b) smotuljci duhana s usitnjenim miješanim punjenjem i s vanjskim omotom normalne boje cigare od rekonstituiranog duhana koji u cijelosti obavija proizvod, uključujući prema potrebi filtar, ali kod cigara s usnikom ne obavija usnik, čija jedinična masa bez filtra ili usnika nije manja od 2,3 g ni veća od 10 g, a opseg na najmanje jednoj trećini duljine cigare nije manji od 34 mm.

2. Proizvodi koji se djelomično sastoje od tvari koje nisu duhan, ali inače su obuhvaćeni definicijom iz stavka 1. smatraju se cigarama ili cigarilosima.

3. Proizvodi obuhvaćeni definicijom iz stavka 1. koji su vizualno slični cigaretama, posebno kad je riječ o papirnatom omotu, smatraju se cigaretama.

Članak 5.

1. Za potrebe ove Direktive „duhan za pušenje” znači:

(a) duhan koji je rezan ili na drugi način usitnjen, svinut ili prešan u blokove i koji se postupkom izgaranja može pušiti bez daljnje industrijske obrade;

(b) duhanski otpaci stavljeni u maloprodaju, koji nisu obuhvaćeni člankom 3. stavkom 1., člankom 4. stavkom 1., člankom 6. stavkom 1. i člankom 7. i koji se mogu pušiti.

1.a Za potrebe ove Direktive, „duhanski otpaci” znači ostaci duhanskih listova i nusproizvodi dobiveni preradom duhana ili proizvodnjom duhanskih proizvoda.

2. Za potrebe ove Direktive „sitno rezani duhan za savijanje cigareta” znači duhan za pušenje u kojem više od 25 % masenog udjela duhanskih čestica ima širinu reza manju od 1,5 mm.

Države članice mogu također smatrati da je „sitno rezani duhan za savijanje cigareta” i duhan za pušenje u kojem više od 25 % masenog udjela duhanskih čestica ima širinu reza od 1,5 mm ili više, a koji se prodaje ili je namijenjen prodaji u svrhu savijanja cigareta.

3. Proizvodi koji u cijelosti ili djelomično sadrže tvari koje nisu duhan, ali su inače obuhvaćeni definicijom iz stavka 1., smatraju se duhanom za pušenje.

Članak 6.

1. Za potrebe ove Direktive „duhan za vodenu lulu” znači duhan koji se može rabiti u vodenoj luli za proizvodnju emisija koje prolaze kroz tekućinu prije nego što ih korisnici udahnu.

2. Proizvodi koji u cijelosti ili djelomično sadrže tvari koje nisu duhan, ali su obuhvaćeni definicijom iz stavka 1., smatraju se duhanom za vodenu lulu.

Članak 7.

1. Za potrebe ove Direktive „grijani duhanski proizvod” znači duhan koji se zagrijava ili na drugi način aktivira kemijskom reakcijom ili nekim drugim sredstvima bez izgaranja kako bi proizveo emisiju koja sadrži nikotin ili druge kemikalije, namijenjenu tome da je korisnici udišu, ali ne da to čine s pomoću vodene lule.

2. Ako se grijani duhanski proizvod oporezuje po komadu u skladu s člankom 20. stavkom 1. točkom (b), komad grijanog duhanskog proizvoda se, za potrebe trošarine, smatra dvama komadima ako je sadržaj duhana veći od 0,45 grama, ali nije veći od 0,75 grama, trima komadima ako je sadržaj duhana veći od 0,75 grama, ali nije veći od 1,05 grama i tako dalje.

3. Proizvodi koji u cijelosti ili djelomično sadrže tvari koje nisu duhan, ali su inače obuhvaćeni definicijom iz stavka 1., osim tekućina za e-cigarete, smatraju se grijanim duhanskim proizvodima.

Članak 7.a

U okolnostima u kojima, s obzirom na njihova svojstva i uobičajena očekivanja potrošača, država članica utvrdi da je proizvod obuhvaćen definicijom nekoliko kategorija proizvoda kako je definirano u člancima 3., 4., 5., 6. i 7. ove Direktive, s takvim se proizvodima postupa kako slijedi:

1. S proizvodima obuhvaćenima definicijama i za cigarete i za duhan za pušenje postupa se kao s cigaretama.

2. S proizvodima obuhvaćenima definicijama i za cigare ili cigarilose i za duhan za pušenje postupa se kao s cigarama ili cigarilosima.

3. S proizvodima obuhvaćenima definicijama i za duhan za vodenu lulu i za duhan za pušenje postupa se kao s duhanom za vodenu lulu.

4. S proizvodima obuhvaćenima definicijama i za grijani duhanski proizvod i za cigarete postupa se kao s grijanim duhanskim proizvodom.

5. S proizvodima obuhvaćenima definicijama i za grijani duhanski proizvod i za cigare ili cigarilose postupa se kao s grijanim duhanskim proizvodom.

6. S proizvodima obuhvaćenima definicijama i za grijani duhanski proizvod i za duhan za pušenje postupa se kao s grijanim duhanskim proizvodom.

Članak 8.

1. Za potrebe ove Direktive „ostali prerađeni duhan” znači proizvodi koji sadrže duhan, pripremljen i namijenjen za ljudsku potrošnju, osim cigareta, cigara i cigarilosa, duhana za pušenje, duhana za vodenu lulu i grijanih duhanskih proizvoda.

2. Za potrebe ove Direktive „proizvodi koji sadrže duhan pripremljeni i namijenjeni za ljudsku potrošnju” znači proizvodi koji sadrže duhan i koji jednostavnim neindustrijskim rukovanjem mogu isporučiti nikotin za unos u ljudsko tijelo ili omogućiti takav unos.

Članak 9.

1. Za potrebe ove Direktive „tekućine za e-cigarete” znači jedno od sljedećeg:

   (a) tekućine koje sadrže nikotin i koje se mogu upotrebljavati u elektroničkim cigaretama ili sličnim napravama za proizvodnju pare ili za ponovno punjenje elektroničkih cigareta ili sličnih naprava za proizvodnju pare;

   (b) tekućine koje ne sadrže nikotin i koje su namijenjene za upotrebu u elektroničkim cigaretama ili sličnim napravama za proizvodnju pare ili za ponovno punjenje elektroničkih cigareta ili sličnih naprava za proizvodnju pare.

2. Za potrebe ove Direktive „elektronička cigareta” znači proizvod koji se može koristiti za konzumaciju pare ili bilo koji sastavni dio tog proizvoda koji može biti za jednokratnu upotrebu ili se može ponovno napuniti.

Članak 10.

1. Za potrebe ove Direktive „nikotinske vrećice” znači proizvodi koji sadrže nikotin namijenjen za oralni unos i biljna vlakna ili ekvivalentni supstrat, koji su dozirani u vrećicama ili poroznim vrećicama ili u ekvivalentnom obliku i koji ne sadrže duhan.

2. Za potrebe ove Direktive „ostali nikotinski proizvodi” znači proizvodi za ljudsku potrošnju koji sadrže nikotin, a ne sadrže duhan, i mogu se koristiti za unos nikotina u ljudsko tijelo, osim nikotinskih vrećica i tekućina za e-cigarete.

Članak 11.

Za potrebe ove Direktive „proizvođač” znači fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja proizvodi proizvod ili koja naručuje osmišljavanje ili proizvodnju takvog proizvoda i koja ga stavlja na tržište pod svojim imenom ili žigom.

POGLAVLJE 3.

IZRAČUN TROŠARINE NA PROIZVODE OD PRERAĐENOG DUHANA I PROIZVODE SRODNE DUHANSKIM PROIZVODIMA

Članak 12.

Svaka država članica osigurava da je kumulativna vrijednost posebne trošarine ili trošarine *ad valorem* ili oboje isključujući PDV (dalje u tekstu „ukupna trošarina”) na prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima u skladu s minimalnim trošarinama utvrđenima u članku 16., članku 20. stavku 2. i članku 22. stavcima 2. i 5.

Minimalne trošarine primjenjive u državama članicama na prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima utvrđene u članku 16., članku 20. stavku 2. i članku 22. stavcima 2. i 5. prilagođavaju se svake tri godine u skladu sa stavcima 12.a i 12.b.

Članak 12.a

1. Od 1. siječnja 2035. stopa Unije koja se upotrebljava za određivanje minimalne trošarine za proizvod, kako je predviđeno u članku 16., članku 20. stavku 2. i članku 22. stavcima 2. i 5., može se u skladu sa stavkom 2.a prilagoditi tako da se osnovni iznos u eurima poveća ili smanji za postotnu promjenu Unijine godišnje prosječne vrijednosti harmoniziranog indeksa potrošačkih cijena (HIPC) za sve stavke kako ga objavljuje Eurostat i kako je izmjereno tijekom tri kalendarske godine neposredno prije prethodne godine.

2. Za izračun prilagodbe stope Unije utvrđene u stavku 1. primjenjuje se formula u nastavku, pod pretpostavkom da y označuje prvu godinu u kojoj se primjenjuje prilagođena stopa:

$$Stopa\ Unije_y = \left[\frac{\mathrm{HIPC}_{y-2}}{\mathrm{HIPC}_{y-\mathbf{5}}}\right] \times Stopa\ Unije_{y-3}$$

2.a Odluku o prilagodbi stope Unije donosi Vijeće provedbenim aktom koji se na prijedlog Komisije donosi jednoglasno. Komisija podnosi prvi prijedlog do 1. siječnja 2034. kako bi se osigurala primjena od 1. siječnja 2035. te nakon toga svake tri godine podnosi dodatne prijedloge. Pri odlučivanju o donošenju odluke o prilagodbi stope Unije Vijeće uzima u obzir opća gospodarska kretanja, kao i potrebu za trošarinama u cilju odvraćanja od potrošnje prerađenog duhana i proizvoda srodnih duhanskim proizvodima.

Članak 12.b

1. Od 1. srpnja 2028. dio minimalne stope izražen kao iznos po kilogramu, po mililitru ili po određenom broju komada koji se primjenjuje u državi članici iznosi:

   (a) zbroj jedne trećine stope Unije za odgovarajuću kategoriju pomnožen s indeksom razine cijena i podijeljen sa sto uvećan za dvije trećine stope Unije za odgovarajuću kategoriju. Za potrebe ove Direktive, indeks razine cijena znači indeks koji objavljuje Eurostat i u kojem je iskazana razina cijena određene države članice za stvarnu pojedinačnu potrošnju u odnosu na ponderirani prosjek Unije. Države članice primjenjuju indeks razine cijena iz godine koja dolazi neposredno prije prethodne godine; ili

   (b) zbroj stope Unije i stope Unije za odgovarajuću kategoriju pomnožen s 3 %. Za potrebe ove formule stopa Unije prilagođava se u skladu s člankom 12.a.

2. Za izračun prilagodbe iz stavka 1. točke (a) države članice primjenjuju formulu u nastavku, pod pretpostavkom da y označuje prvu godinu u kojoj se primjenjuje prilagođena stopa:

$$\begin{aligned} &Primjenjivi\ minimum\ države\ članice\ Stopa \\ &= \left(\frac{1}{3} \times Stopa\ Unije_{y} \times \frac{Indeks\ razine\ cijena\ države\ članice\ _{y-2}}{100}\right) \\ &+ \left(\frac{2}{3} \times Stopa\ Unije_{y}\right) \end{aligned}$$

2.a Države članice obavješćuju Komisiju o svojoj odluci da prilagode minimalne stope u skladu sa stavkom 1. točkom (a) ili (b) najmanje četiri mjeseca prije donošenja.

2.b Odluka država članica u skladu sa stavkom 1. primjenjuje se na svaku naknadnu trogodišnju prilagodbu, osim ako država članica obavijesti Komisiju o suprotnome najmanje četiri mjeseca prije donošenja.

3. Odstupajući od članka 12., tijekom prijelaznih razdoblja utvrđenih u članku 16. stavcima od 3. do 6., članku 20. stavcima 4. i 5., članku 22. stavcima 3. i 4. te članku 22. stavcima 6. i 7. minimalne trošarine koje se u državama članicama primjenjuju na prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima prilagođavaju se u skladu s ovim člankom.

4. Odstupajući od članka 12., tijekom prijelaznih razdoblja utvrđenih u članku 16.a minimalne trošarine koje se u državama članicama primjenjuju na cigarete prilagođavaju se u skladu s ovim člankom.

Članak 12.c

1. Od 1. srpnja 2028. svaka država članica osigurava da je ukupna trošarina na prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima u skladu s minimalnim razinama poreza navedenima u članku 16., članku 20. stavku 2. i članku 22. stavcima 2. i 5., kako su prilagođeni u skladu s člankom 12.b.

2. Od 1. siječnja 2035. i svake tri godine nakon toga svaka država članica osigurava da je ukupna trošarina na prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima u skladu s minimalnim razinama poreza navedenima u članku 16., članku 20. stavku 2. i članku 22. stavcima 2. i 5., kako su prilagođeni, prvo u skladu s člankom 12.a, a zatim člankom 12.b.

POGLAVLJE 4.

ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA CIGARETE

Članak 13.

1. Cigarete proizvedene u Uniji i cigarete uvezene iz trećih zemalja podliježu trošarini *ad valorem* izračunanoj na temelju najveće maloprodajne cijene, uključujući carine, te posebnoj trošarini izračunanoj po jedinici proizvoda.

   Države članice mogu izuzeti carine iz osnovice za izračun trošarine *ad valorem* na cigarete.

2. Stopa trošarine *ad valorem* i iznos posebne trošarine moraju biti isti za sve cigarete.

3. U konačnoj fazi usklađivanja struktura u svim se državama članicama za cigarete utvrđuje jednaki omjer između posebne trošarine, zbroja trošarine *ad valorem* i poreza na promet, i to tako da se u rasponu maloprodajnih cijena pravedno uvažava razlika među cijenama isporuke proizvođača.

4. Države članice mogu ubirati minimalnu trošarinu na cigarete pod uvjetom da se poštuje kombinirana struktura oporezivanja i raspon posebne komponente trošarine iz članka 14.

Članak 14.

1. Postotak posebne komponente trošarine u iznosu ukupnog poreznog opterećenja na cigarete utvrđuje se upućivanjem na ponderiranu prosječnu maloprodajnu cijenu.

2. Ponderirana prosječna maloprodajna cijena izračunava se upućivanjem na ukupnu vrijednost svih cigareta puštenih u potrošnju, na temelju maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, podijeljeno s ukupnom količinom cigareta puštenih u potrošnju. Utvrđuje se najkasnije do 1. ožujka svake godine na osnovi podataka iz prethodne kalendarske godine o svim takvim puštanjima u potrošnju.

3. Posebna komponenta trošarine na cigarete ne smije biti niža od 7,5 % ni viša od 76,5 % iznosa ukupnog poreznog opterećenja koje proizlazi iz agregiranja sljedećega:

   (a) posebne trošarine;

   (b) trošarine *ad valorem* i PDV-a koji se ubire na ponderiranu prosječnu maloprodajnu cijenu.

4. U slučaju da u državi članici dođe do promjene ponderirane prosječne maloprodajne cijene cigareta, a time i do smanjenja posebne komponente trošarine, izražene kao postotak ukupnog poreznog opterećenja, ispod 7,5 %, ili iznad 76,5 % ukupnog poreznog opterećenja, dotična se država članica može uzdržati od prilagodbe iznosa posebne trošarine do 1. siječnja druge godine nakon godine u kojoj je nastala promjena.

Članak 15.

1. Države članice primjenjuju na cigarete minimalnu trošarinu u skladu s pravilima predviđenima u člancima od 13. do 17.

2. Stavak 1. primjenjuje se na poreze koji se u skladu s člancima od 13. do 17. ubiru za cigarete i koji uključuju:

   (a) posebnu trošarinu po jedinici proizvoda;

   (b) trošarinu *ad valorem* izračunanu na osnovi najviše maloprodajne cijene; i

   (c) PDV razmjeran maloprodajnoj cijeni.

Članak 16.

1. Ukupna trošarina na cigarete predstavlja barem 60 % ponderirane prosječne maloprodajne cijene cigareta puštenih u potrošnju. Ukupna trošarina ne smije biti niža od stope Unije koja iznosi 200 EUR za 1000 komada cigareta, prilagođeno u skladu s člankom 12., bez obzira na ponderiranu prosječnu maloprodajnu cijenu.

2. Međutim, države članice koje ubiru trošarinu po stopi Unije od barem 255 EUR za 1000 komada cigareta, prilagođeno u skladu s člankom 12., na osnovi ponderirane prosječne maloprodajne cijene ne moraju udovoljiti zahtjevu za ukupnu trošarinu od 60 % ponderirane prosječne maloprodajne cijene cigareta puštenih u potrošnju, određenom u podstavku 1.

3. Odstupajući od stavka 1., od 1. srpnja 2028. do 31. prosinca 2029. države članice osiguravaju da stope trošarine iznose najmanje 140 EUR za 1 000 komada, uključujući sve poreze na cigarete.

4. Odstupajući od stavka 2., od 1. srpnja 2028. do 31. prosinca 2029. države članice koje ubiru trošarinu po stopi Unije od barem 177 EUR za 1000 komada cigareta na osnovi ponderirane prosječne maloprodajne cijene, ne moraju udovoljiti zahtjevu za ukupnu trošarinu od 60 % ponderirane prosječne maloprodajne cijene cigareta puštenih u potrošnju, određenom u podstavku 1.

5. Odstupajući od stavka 1., od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2031. države članice osiguravaju da stope trošarine iznose najmanje 170 EUR za 1 000 komada, uključujući sve poreze na cigarete.

6. Odstupajući od stavka 2., od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2031. države članice koje ubiru trošarinu po stopi Unije od barem 215 EUR za 1000 komada cigareta na osnovi ponderirane prosječne maloprodajne cijene, ne moraju udovoljiti zahtjevu za ukupnu trošarinu od 60 % ponderirane prosječne maloprodajne cijene cigareta puštenih u potrošnju, određenom u podstavku 1.

7. Odstupajući od stavka 2., Mađarska ne mora ispuniti zahtjev za ukupnu trošarinu od 60 % ponderirane prosječne maloprodajne cijene cigareta puštenih u potrošnju utvrđen u podstavku 1., pod uvjetom da Mađarska ubire trošarinu po stopi Unije od barem 230 EUR za 1000 cigareta, prilagođeno u skladu s člankom 12.

   To se odstupanje primjenjuje od 1. siječnja 2032. pod uvjetom da obvezna maloprodajna marža povezana s maloprodajnom cijenom čini najmanje 13 % maloprodajne cijene cigareta.

Članak 16.a

1. Odstupajući od članka 16., države članice koje bi radi usklađivanja s odredbama članka 16. stavaka 1. i 2. od 1. siječnja 2025. trebale povećati svoje nacionalne stope trošarina na cigarete u prosjeku za više od 2,35 % godišnje, mogu odlučiti produljiti rok utvrđen u članku 16. stavcima 3. i 4. do 31. prosinca 2031. te odgoditi i produljiti rok utvrđen u članku 16. stavcima 5. i 6. od 1. siječnja 2032. do 31. prosinca 2035.

2. Države članice koje odluče odgoditi ili produljiti rokove u skladu sa stavkom 1. o tome unaprijed obavješćuju Komisiju.

3. Od 1. siječnja 2036. države članice koje se koriste odstupanjem utvrđenim u stavku 1. osiguravaju da najniža stopa trošarine koja se primjenjuje odgovara zahtjevima iz članka 16., kako je prilagođena u skladu s člancima 12., 12.a i 12.b.

Članak 17.

1. Ako u državi članici dođe do promjene ponderirane prosječne maloprodajne cijene cigareta, a time i do smanjenja ukupne trošarine ispod razina navedenih u članku 16. stavku 1. prvoj rečenici, dotična država članica može se uzdržati od usklađivanja te trošarine do 1. siječnja druge godine koja slijedi nakon godine u kojoj je nastala promjena.

2. Ako država članica poveća stopu PDV-a na cigarete, ona može smanjiti ukupnu trošarinu do iznosa, izraženog kao postotak ponderirane prosječne maloprodajne cijene, koji je jednak povećanju stope PDV-a, također izraženom kao postotak ponderirane prosječne maloprodajne cijene, čak i ako takva prilagodba ima za posljedicu smanjenje ukupne trošarine ispod razina, izraženih kao postotak ponderirane prosječne maloprodajne cijene, utvrđenih u članku 16. stavku 1. prvoj rečenici.

Međutim, država članica mora ponovno povećati tu trošarinu kako bi dosegla te razine do 1. siječnja druge godine nakon godine u kojoj je došlo do smanjenja.

Članak 18.

Portugal može primjenjivati sniženu stopu koja je do 50 % niža od stope utvrđene u članku 16. na cigarete koje se troše u najudaljenijim regijama Azora i Madeire, a koje proizvode mali proizvođači čija pojedinačna proizvodnja ne premašuje 500 tona godišnje.

POGLAVLJE 5.

ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA PROIZVODE OD PRERAĐENOG DUHANA KOJI NISU CIGARETE

Članak 19.

Na proizvode od prerađenog duhana koji nisu cigarete, a koji su proizvedeni u Uniji ili uvezeni iz trećih zemalja, u svakoj državi članici primjenjuje se minimalna trošarina kako je utvrđeno u članku 20.

Članak 20.

1. Države članice primjenjuju trošarinu na proizvode od prerađenog duhana koji nisu cigarete i koja može biti:

   (a) ili trošarina *ad valorem*, izračunana na temelju najveće maloprodajne cijene svakoga proizvoda, koju slobodno određuju proizvođači s poslovnim nastanom u Uniji i uvoznici iz trećih zemalja u skladu s člankom 24.; ili

(b) posebna trošarina, izražena kao iznos po kilogramu ili, u slučaju cigara i cigarilosa i grijanih duhanskih proizvoda, za određeni broj komada; ili

(c) kombinacija tih dviju trošarina, koja sadrži element *ad valorem* i posebni element.

Ako je trošarina vrste *ad valorem* ili kombinirana, države članice mogu utvrditi minimalni iznos trošarine.

2. Ukupna trošarina, izražena kao postotak, kao iznos po kilogramu ili za određeni broj komada, mora biti barem jednaka stopama ili minimalnim iznosima utvrđenima za:

(a)	cigare i cigarilose	:	30 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 80 EUR za 1000 komada ili po kilogramu, prilagođeno u skladu s člankom 12.;
(b)	duhan za pušenje		
i.	sitno rezani duhan za savijanje cigareta	:	60 % ponderirane prosječne maloprodajne cijene sitno rezanog duhana za savijanje cigareta puštenog u potrošnju ili stopa Unije od 180 EUR po kilogramu, prilagođeno u skladu s člankom 12.;
ii.	ostali duhan za pušenje	:	50 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 143 EUR po kilogramu, prilagođeno u skladu s člankom 12.;

(c)	duhan za vodenu lulu	:	50 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 107 EUR po kilogramu, prilagođeno u skladu s člankom 12.;
(d)	grijani duhanski proizvodi	:	55 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 240 EUR po kilogramu ili stopa Unije od 80 EUR za 1000 komada, prilagođeno u skladu s člankom 12.;
(e)	ostali prerađeni duhan	:	50 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 143 EUR po kilogramu, prilagođeno u skladu s člankom 12.

Ponderirana prosječna maloprodajna cijena izračunava se upućivanjem na ukupnu vrijednost sitno rezanog duhana za savijanje cigareta puštenog u potrošnju, koja se temelji na maloprodajnoj cijeni, uključujući sve poreze, podijeljenoj s ukupnom količinom sitno rezanog duhana za savijanje cigareta puštenog u potrošnju. Utvrđuje se najkasnije do 1. ožujka svake godine na temelju podataka iz prethodne kalendarske godine o svim takvim puštanjima u potrošnju.

3. Stope ili iznosi iz stavaka 1. i 2. primjenjuju se na sve proizvode koji pripadaju skupini dotičnih proizvoda od prerađenog duhana, bez razlikovanja unutar svake skupine u pogledu kakvoće, izgleda, podrijetla proizvoda, upotrijebljenih materijala, obilježja uključenih poduzeća ili bilo kojeg drugog kriterija.

3.a Odstupajući od stavka 3., u slučaju cigara i cigarilosa, ako je trošarina vrste *ad valorem* ili kombinirana, države članice mogu utvrditi drugačiji minimalni iznos trošarine za cigare ili cigarilose.

4. Odstupajući od stavka 2., od 1. srpnja 2028. do 31. prosinca 2029. države članice osiguravaju da stope trošarine budu najmanje:

(i) 5 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 12 EUR za 1000 komada ili po kilogramu za cigare i cigarilose;

(ii) 50 % ponderirane prosječne maloprodajne cijene uključujući sve poreze ili stopa Unije od 120 EUR po kilogramu za sitno rezani duhan za savijanje cigareta;

(iii) 20 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 22 EUR po kilogramu za ostali duhan za pušenje;

(iv) 20 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 22 EUR po kilogramu za duhan za vodenu lulu;

(v) 45 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 60 EUR za 1000 komada ili od 180 EUR po kilogramu za grijane duhanske proizvode i

(vi) 0 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 0 EUR po kilogramu za ostali prerađeni duhan.

5. Odstupajući od stavka 2., od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2031. države članice osiguravaju da stope trošarine budu najmanje:

(i) 20 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 50 EUR za 1000 komada ili po kilogramu za cigare i cigarilose;

(ii) 55 % ponderirane prosječne maloprodajne cijene uključujući sve poreze ili stopa Unije od 160 EUR po kilogramu za sitno rezani duhan za savijanje cigareta;

(iii) 25 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 71,5 EUR po kilogramu za ostali duhan za pušenje;

(iv) 25 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 54 EUR po kilogramu za duhan za vodenu lulu;

(v) 50 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 70 EUR za 1000 komada ili od 210 EUR po kilogramu za grijane duhanske proizvode i

(vi) 25 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 71,5 EUR po kilogramu za ostali prerađeni duhan.

Članak 20.a

1. Svaka država članica na koju se primjenjuje članak 16.a može odlučiti produljiti rok utvrđen u članku 20. stavku 4. točki ii. do 31. prosinca 2031. te odgoditi i produljiti rok utvrđen u članku 20. stavku 5. točki ii. od 1. siječnja 2032. do 31. prosinca 2035.

2. Države članice koje odluče odgoditi ili produljiti rokove u skladu sa stavkom 1. o tome unaprijed obavješćuju Komisiju.

3. Od 1. siječnja 2036. države članice koje se koriste odstupanjem utvrđenim u stavku 1. osiguravaju da najniža stopa trošarine koja se primjenjuje odgovara zahtjevima iz članka 20., kako je prilagođena u skladu s člancima 12., 12.a i 12.b.

POGLAVLJE 6.

ODREDBE PRIMJENJIVE NA PROIZVODE SRODNE DUHANSKIM PROIZVODIMA

Članak 21.

Na sljedeće skupine proizvoda srodnih duhanskim proizvodima proizvedenih u Uniji ili uvezenih iz trećih zemalja u svakoj državi članici primjenjuje se minimalna trošarina utvrđena u članku 22.:

(a) tekućine za e-cigarete;

(b) nikotinske vrećice;

(c) ostali nikotinski proizvodi.

Članak 22.

1. Države članice na proizvode srodne duhanskim proizvodima primjenjuju trošarinu koja može biti jedno od sljedećeg:

   (a) trošarina *ad valorem,* izračunana na temelju najviše maloprodajne cijene svakoga proizvoda, koju slobodno određuju proizvođači s poslovnim nastanom u Uniji i uvoznici iz trećih zemalja u skladu s člankom 24.;

   (b) u slučaju tekućina za e-cigarete, posebna trošarina iskazana kao iznos po mililitru;

(c) u slučaju nikotinskih vrećica i drugih nikotinskih proizvoda, posebna trošarina izražena kao iznos po kilogramu;

(d) kombinacija točaka (a) i (b) odnosno (a) i (c), koja kombinira element *ad valorem* i poseban element.

Ako je trošarina vrste *ad valorem* ili kombinirana, države članice mogu utvrditi minimalni iznos trošarine.

2. Ukupna trošarina na tekućine za e-cigarete, bilo da sadrže nikotin ili ne, jednaka je barem stopama ili minimalnim iznosima utvrđenima za:

(a) tekućine koje ne sadrže nikotin: 30 % maloprodajne cijene uključujući sve poreze ili stopa Unije od 0,36 EUR po mililitru, prilagođeno u skladu s člankom 12.;

(b) tekućine koje sadrže nikotin: 30 % maloprodajne cijene uključujući sve poreze ili stopa Unije od 0,36 EUR po mililitru, prilagođeno u skladu s člankom 12.;

3. Odstupajući od stavka 2., od 1. srpnja 2028. do 31. prosinca 2029. države članice osiguravaju da stope trošarine budu najmanje 20 % maloprodajne cijene uključujući sve poreze ili stopa Unije od 0,20 EUR po mililitru.

4. Odstupajući od stavka 2., od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2031. države članice osiguravaju da stope trošarine budu najmanje 20 % maloprodajne cijene uključujući sve poreze ili stopa Unije od 0,25 EUR po mililitru.

5. Ukupna trošarina na nikotinske vrećice i druge nikotinske proizvode jednaka je barem stopama ili minimalnim iznosima utvrđenima za:

(a) nikotinske vrećice: 50 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 50 EUR po kilogramu, prilagođeno u skladu s člankom 12.;

(b) ostale nikotinske proizvode: 50 % maloprodajne cijene, uključujući sve poreze, ili stopa Unije od 80 EUR po kilogramu, prilagođeno u skladu s člankom 12.;

6. Odstupajući od stavka 5., od 1. srpnja 2028. do 31. prosinca 2029. države članice osiguravaju da stope trošarine budu najmanje:

(a) za nikotinske vrećice: 10 % maloprodajne cijene uključujući sve poreze ili stopa Unije od 30 EUR po kilogramu.

(b) za ostale nikotinske proizvode: 10 % maloprodajne cijene uključujući sve poreze ili stopa Unije od 30 EUR po kilogramu.

7. Odstupajući od stavka 5., od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2031. države članice osiguravaju da stope trošarine budu najmanje:

(a) za nikotinske vrećice: 25 % maloprodajne cijene uključujući sve poreze ili stopa Unije od 40 EUR po kilogramu.

(b) za ostale nikotinske proizvode: 25 % maloprodajne cijene uključujući sve poreze ili stopa Unije od 50 EUR po kilogramu.

8. Stope ili iznosi iz stavaka od 1. do 7. primjenjuju se na sve proizvode koji pripadaju dotičnoj skupini proizvoda srodnih duhanskim proizvodima, bez razlikovanja unutar svake skupine u pogledu kakvoće, izgleda, podrijetla proizvoda, upotrijebljenih materijala, obilježja uključenih poduzeća ili bilo kojeg drugog mjerila.

POGLAVLJE 7.

ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA SIROVI DUHAN

Članak 23.

Na sirovi duhan uzgojen u Uniji i uvezen iz trećih zemalja u svakoj se državi članici primjenjuje minimalna trošarina od 0 EUR po kilogramu.

POGLAVLJE 8.

UTVRĐIVANJE NAJVIŠE MALOPRODAJNE CIJENE PRERAĐENOG DUHANA I PROIZVODA SRODNIH DUHANSKIM PROIZVODIMA

Članak 24.

1. Proizvođači ili, ovisno o slučaju, njihovi predstavnici ili ovlašteni zastupnici u Uniji te uvoznici prerađenog duhana i proizvoda srodnih duhanskim proizvodima iz trećih zemalja mogu slobodno utvrditi najvišu maloprodajnu cijenu za svaki od svojih proizvoda za svaku državu članicu u kojoj se dotični proizvodi puštaju u potrošnju.

   Međutim, prvi podstavak ne smije ometati provedbu nacionalnih zakonodavnih sustava u pogledu nadzora nad razinama cijena ili poštovanja propisanih cijena, pod uvjetom da su u skladu sa zakonodavstvom Unije.

2. Radi lakšeg ubiranja trošarine, države članice mogu za svaku skupinu proizvoda od prerađenog duhana i proizvoda srodnih duhanskim proizvodima utvrditi ljestvicu maloprodajnih cijena, pod uvjetom da svaka ljestvica ima dovoljan raspon i raznolikost te da stvarno odgovara raznolikosti proizvoda podrijetlom iz Unije.

Svaka ljestvica vrijedi za sve proizvode koji pripadaju skupini proizvoda od prerađenog duhana i proizvoda srodnih duhanskim proizvodima na koju se odnosi, bez razlikovanja na osnovi kakvoće, izgleda, podrijetla proizvoda ili upotrijebljenih materijala, obilježja poduzeća ili bilo kojeg drugog mjerila.

POGLAVLJE 9.

NAPLATA TROŠARINE, OSLOBOĐENJA I POVRATI

Članak 25.

1. Ako države članice naplaćuju trošarinu putem državnih biljega, obvezne su staviti te biljege na raspolaganje proizvođačima i distributerima u drugim državama članicama. Ako države članice naplaćuju trošarinu na drugi način, dužne su osigurati da nijedna prepreka, bilo upravna ili tehnička, ne utječe na trgovinu među državama članicama u tom pogledu.

2. Na uvoznike te na proizvođače iz Unije prerađenog duhana i proizvoda srodnih duhanskim proizvodima primjenjuje se sustav utvrđen u stavku 1. u pogledu detaljnih pravila za ubiranje i plaćanje trošarine.

Članak 26.

1. Ako države članice primjenjuju trošarinu na sirovi duhan, one izvršavaju povrat iznosa trošarine koja je plaćena za sirovi duhan upotrijebljen za proizvodnju prerađenog duhana.

   Države članice određuju uvjete i formalnosti kojima podliježu ti povrati.

2. Sljedeće je proizvode moguće osloboditi trošarine ili je za njih moguće ostvariti povrat već plaćene trošarine:

   (a) denaturirani prerađeni duhan koji se koristi u industrijske svrhe ili u hortikulturi;

   (b) prerađeni duhan, proizvode srodne duhanskim proizvodima i sirovi duhan koji su uništeni pod upravnim nadzorom;

   (c) prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima koji su namijenjeni isključivo znanstvenim ispitivanjima i ispitivanjima povezanima s kakvoćom proizvoda;

   (d) prerađeni duhan i proizvode srodne duhanskim proizvodima koje proizvođač ponovno prerađuje.

   Države članice određuju uvjete i formalnosti kojima podliježu ta izuzeća ili povrati.

POGLAVLJE 10.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

1. Komisija jedanput godišnje objavljuje vrijednost eura u nacionalnim valutama, koja se primjenjuje na iznose ukupne trošarine.

   Devizni tečajevi koje treba primijeniti izračunavaju se kao prosječni devizni tečaj tijekom radnih dana između 1. siječnja i 30. lipnja. Europska komisija te prosječne devizne tečajeve objavljuje u *Službenom listu Europske unije*, a primjenjuju se od 1. siječnja sljedeće kalendarske godine.

2. Države članice mogu zadržati iznose trošarina na snazi u vrijeme godišnjeg usklađivanja predviđenog u stavku 1. ako bi pretvorba iznosa trošarina izraženih u eurima dovela do povećanja manjeg od 5 % ili manjeg od 5 EUR, odnosno nižeg od tih dvaju iznosa, trošarine izražene u nacionalnoj valuti.

Članak 28.

1. Do 31. prosinca 2032. i svakih pet godina nakon toga Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o primjeni ove Direktive.

   U tom izvješću Komisije ispituju se razine oporezivanja uzimajući u obzir pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, javno zdravlje, stvarnu vrijednost stopa trošarine, učinak primjene usklađenih zahtjeva u pogledu kretanja i kontrole na uključivanje sirovog duhana u sustav kontrole kretanja trošarinskih proizvoda (EMCS) radi suzbijanja nezakonite trgovine te šire ciljeve Ugovora o funkcioniranju Europske unije. U izvješću se ocjenjuju primjena i učinak odredaba o sirovom duhanu u odnosu na utaju poreza i porezne prijevare.

Države članice Komisiji na zahtjev dostavljaju dostupne informacije potrebne za pripremu izvješća, uključujući statističke podatke potrebne za podršku procjeni razmjera prihoda od trošarina koje zbog neusklađenosti gube svake godine na svojem državnom području.

2. Izvješće iz stavka 1. temelji se osobito na podacima koje dostave države članice.

3. Komisija bez nepotrebne odgode preispituje ovu Direktivu uzimajući u obzir buduću reviziju Direktive 2014/40/EU (Direktiva o duhanskim proizvodima).

Članak 29.

1. Komisiji pomaže Odbor za trošarine osnovan člankom 52. stavkom 1. Direktive (EU) 2020/262. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

[Članak 30. briše se]

Članak 31.

1. Države članice do 30. lipnja 2028. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni za usklađivanje s člankom 1., člankom 2. stavkom 1. točkama (d), (e) i (f), člankom 2. stavcima od 2. do 6., člankom 4. stavkom 1. točkom (a), člankom 4. stavkom 3., člancima od 6. do 12., člancima 16. i 17., člankom 20. stavkom 1. točkom (b), člankom 20. stavcima 2., 4. i 5., člancima od 21. do 24., člankom 25. stavkom 2., člankom 26. i člankom 28. stavkom 1. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

Mjere primjenjuju od 1. srpnja 2028.

Kada države članice donose te mjere, one sadrže upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadrže i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenu izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 32.

Direktiva 2011/64/EU stavlja se izvan snage s učinkom od 1. srpnja 2028., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za prenošenje u nacionalno pravo i datumâ primjene direktiva utvrđenih u dijelu B Priloga I. Direktivi 2011/64/EU.

Upućivanja na direktive stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom utvrđenom u Prilogu.

Članak 33.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 2. stavak 1. točke od (a) do (c), članak 3., članak 4. stavak 1. točka (b), članak 4. stavak 2., članak 5., članci 13., 14., 15. i 17., članak 19., članak 20. stavak 1. točke (a) i (c), članak 20. stavak 3., članak 25. stavak 1., članak 27. i članak 28. stavak 2. primjenjuju se od 1. srpnja 2028.

Članak 34.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica